

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Temmuz 2021 • No: 160

Milyonlar işsiz ve yoksul, gençler geleceksiz, doğa talan ediliyor...

Mevcut Durumu Değiştirecek Olan

EMEKCİLERİN BİRLİĞİ ve MÜCADELESİDİR!

İnsan kılığında ayakları üzerine dikilen sermayenin ne vicdanı ne de utanma duygusu vardır. O, emek ve doğa karşısında bir taş parçasıdır; empatiden yoksundur. Bu yüzden kapitalist, kâr için işçiyi iliklerine kadar sömürürken ve doğayı katlederken zerrece vicdan azabı çekmez, yıkıcı eylemlerinin sonucunu umursamaz.

Gazetemizin son sayısında Marmara Denizindeki müsilaja ve çevre felaketine odaklanan yazımızın başlığı şöyleydi: “Evimizin Kolonlarının Kesildiğinin Farkında mıyız?” Elbette bu başlığı tesadüfen seçmedik. Çünkü doğanın tahrip edilmesi, üzerine bastığımız toprağın altımızdan çekilmesi anlamına geliyor. Havanın ve denizlerin kirlendiği, ormanların ve akarsuların yok edildiği bir dünyada hayatımızı nasıl sürdürebiliriz? Bugün küresel iklim değişikliğinin sonuçlarını, milyonların göçmen haline gelmesinden soframıza giren ekmeğin fiyatının artmasına kadar birçok alanda görüyoruz. Temmuz ayının ikinci yarısında Almanya, Belçika, Hindistan, Çin ve Türkiye’de ardı ardına gelen seller ve yaşanan yıkım, doğa tahribatının nasıl bir felakete dönüştüğünü ortaya koyuyor. Havasıyla, deniziyle, ormanıyla, deresiyle üzerinde yaşadığımız gezegen evimizdir. Fakat kapitalist sömürü düzeni, bahçemizdeki ağaçları kökünden söken ve evimizin altını oyan devasa bir iş makinesi gibi durmaksızın çalışıyor, insanlığı felakete sürüklüyor.

Geçtiğimiz günlerde Muğla Milas’da ağlayan ve nefes almakta zorlanan bir emekçi kadının görüntüleri yansıdı sosyal medyaya. Bu emekçi kadın, maden ocağı açmak üzere ormana dalan, ardı ardına ağaçları indiren kapitalist şirketin yaşam alanlarını yok etmesine feryat ediyor ve şöyle diyordu: “Karşımızda bir insan yok, taş parçası var karşımızda!” Bu sözler hayatın içinden, emekçilerin yüzlerce yıllık deneyimlerinden süzülüp geliyor; sömürücü egemenleri ve kapitalistleri ne de güzel tanımlıyor. İşçi sınıfının büyük önderi

Marx, kapitalistleri sermayenin kişilik kazanmış hali olarak tanımlamıştı. İnsan kılığında ayakları üzerine dikilen sermayenin ne vicdanı ne de utanma duygusu vardır. O, emek ve doğa karşısında bir taş parçasıdır; empatiden yoksundur. Bu yüzden kapitalist, kâr için işçiyi iliklerine kadar sömürürken ve doğayı katlederken zerrece vicdan azabı çekmez, yıkıcı eylemlerinin sonucunu umursamaz.

Türkiye’deki siyasi iktidar, bu kapitalist vicdansızlığın, umursamazlığın ve empatiden yoksunluğun cisimleşmiş hali olarak karşımızda duruyor. Geçtiğimiz günlerde kameraların karşısına geçen Tarım ve Orman Bakanı, balık-ekmek yiyerek Marmara Denizinin ne denli temiz olduğunu göstermeye çalışıyordu. Oysa denizin derinliklerinde canlıları tüketen korkunç bir kirlilik var. Fakat birkaç sene öncesine kadar Kanadalı bir gıda tekelinin Ortadoğu temsilcisi olan bu bakan, yüzeydeki müsülaj temizliğini göstererek ona inanmamızı istiyor.

Yani denizin gerçek hali umurunda değil, o toplumu manipüle ederek konunun üzerini kapatmaya çalışıyor. Bir zamanlar yine bir bakan (ANAP’lı), kameraların önünde çay içerek patlayan Çernobil nükleer santralinden yayılan radyasyonun Karadeniz’e ulaşmadığını ve tehlikeli bir durum olmadığını kanıtlamaya çalışmıştı. Dönemler değişse de sömürü düzeninin temsilcilerinin hareket tarzı değişmiyor. Çünkü bu hareket tarzını belirleyen sermaye düzeninin işleyiş yasalarıdır. Lafa gelince iktidar temsilcileri “Biz yaradılanı yaradandan ötürü seviyoruz” sözünü ağızlarından düşürmezler. Ama Tuz Gölünün kurumasına, binlerce allı turnanın ölmesine ve köylülerin susuz kalmasına yol açan onların açgözlü kapitalist politikalarıdır. Gerçekte onların tek sevdikleri paradır, güç ve iktidardır, bu iktidarın sembolü olan saraylardır!

Tam da böyle olduğu için Türkiye’nin altını üstüne getiriyor, dizginsiz bir açgözlülük ve sonradan görmeliğin iştahıyla emeği ve doğayı yağmalıyorlar. Bu iktidar, yandaş sermaye başta olmak üzere sermaye sınıfına kârlı alanlar açmak için büyük projeler geliştirmekle övünüyor. Proje büyüdükçe rant da büyüyor ve bu yolla devlet kaynakları sermayeye aktarılıyor. Toplumun veya kentlerin söz konusu projelere ihtiyacının olup olmaması iktidarı ve sermaye sınıfını zerrece ilgilendirmiyor. Böylece devasa köprüler, havaalanları, tüneller, garlar, barajlar, termik santraller, hastaneler inşa ediliyor. Devlet, bunları yapan ve sonra da işleten şirketlere kamu bankaları aracılığıyla kredi sağlamakla yetinmiyor; ayrıca köprüler, havaalanları, garlar ve hastaneler için yolcu ve hasta garantisi de veriyor. Garanti edilen yolcu ve hasta sayısına ulaşılmadığı durumda devlet, bu şirketlerin kasasına milyonlarca lira aktarıyor. Mesela Cengiz-Kolin-Limak ortaklığıyla inşa edilen Ankara Yüksek Hızlı Tren Garı için 2020’de 5 milyon yolcu garantisi verildi. Fakat bu tren garını aynı yıl sadece 740 bin yolcu kullandı. İşte bu açığı kapatmak

üzere devlet, 2016’dan bu yana söz konusu şirketlere tam 21 milyon lira ödedi.

Bu yolla, bir milyon yolcu garantisi verilen ama neredeyse uçak inmeyen havaalanları için devlet kaynakları patronlara akıtılıyor. Emekçilerden toplanan vergilerin oluşturduğu bütçe bu şekilde bir avuç para babasının kasasına aktarılırken, bu projeler Türkiye’nin gelişmesi, büyümesi ve kalkınması olarak sunuluyor. Sermayenin geliştiği ve büyüdüğü doğrudur. Nitekim zenginler ile yoksullar arasındaki uçurumun roket hızında genişlemesi de buna işaret ediyor. Bir avuç sömürücü, iktidar ve çevresi zenginlik denizinde yüzerken, milyonlarca emekçinin yaşam koşulları da ağırlaşp kötüleşiyor. Fakat fildişi kulelerinden aşağıya bakanlar, oturdukları yükseklikte görüş alanlarını kaybetmiş olmalı ki, yoksulluk içindeki emekçilere şöyle sesleniyorlar: “Porsiyonlarınızı küçültün!”

Karşımızda vicdansız, duygusuz ve tek arzusu kâr olan sermaye sınıfı var. Onların bir parçası olan ve onlara hizmet eden siyasi iktidar var. Doğanın talanını durdurmak, çevre felaketinin önüne geçmek, ekonomik krizin bedelini ödememek için tek çıkış yolu örgütlü mücadeledir!

Birileri, emekçilerin bu sözleri duyup umursamadığını, bir kenara kaydetmediğini düşünüyorsa fena halde yanılıyor. Örgütsüz olan, kime güveneceklerini bilmeyen emekçiler susuyor, ama şimdilik! 20 yıllık sürekliliği olan ve yaptığı ittifaklarla varlığını sürdüren iktidar boğazına kadar yolsuzluğa gömülmüştür. Tek adam rejiminin gerilimler yaratarak toplumu kutuplaştırması, toplum üzerinde kurduğu baskı ve hayatın her alanında hâkim kılmaya çalıştığı boğucu hava insanlarda büyük bir bıkkınlığa yol açıyor. Ekonomik krizin bedelini işsizlik ve derinleşen yoksullukla işçiler, emekçiler ödüyor.

Genç kuşaklar işsiz, umutsuz ve geleceksizdir. Önemli bir bölümünü üniversite mezunlarının oluşturduğu milyonlarca genç, hayatın akışına hiçbir müdahalede bulunmadan evde öylece oturmaktadır. Yaşamlarının en yaratıcı döneminde toplumsal üretim sürecinin dışına itilmişlerdir. Kendilerini faydalı kılacak, topluma enerjilerini sunacak, hayatın örgütlenmesine katılacak olanak ve fırsatlardan yoksundurlar. “Ev genci” ve “eşofmanlı gençlik” kavramlarının hayatımıza girmesi bu vahim tablonun ifadesidir.

İşte tüm bunlar toplumda alttan alta tepki birikmesine neden olurken, çok yönlü ve çok katmanlı bir değişim arzusu da çeşitli biçimlerde kendini dışa vuruyor. Unutmamak lazım ki köklü sosyal değişimler akşamdan sabaha gerçekleşmez. Böylesine büyük değişimler yıllar içinde olgunlaşıp belirli bir birikim düzeyine ulaşır. Bugün bu değişim arzusunu grev ve direniş alanlarında, eşofmanlı gençlik olmayı kabul etmeyen genç kuşakların arayışında, deresine ve ormanına sahip çıkan emekçilerin direnişinde görmek mümkündür. Asla unutmayalım; karşımızda vicdansız, duygusuz ve tek arzusu kâr olan sermaye sınıfı var. Onların bir parçası olan ve onlara hizmet eden siyasi iktidar var. Doğanın talanını durdurmak, çevre felaketinin önüne geçmek, ekonomik krizin bedelini ödememek için tek çıkış yolu örgütlü mücadeledir! Birleşmek ve dayanışma ağlarımızı güçlendirmek zorundayız! ■

İsraf Meselesi:

Porsiyonu Kim Küçültmeli, Kapitalizmi Ne Etmeli?

“Çelişkilerle dolu bir dünyada yaşıyoruz. Bir yanda yerkürede açlıktan ölen insanlar, bir yanda israf edilen tonlarca gıda var.” Bu sözler “Gıdanı Koru Sofrana Sahip Çık” etkinliğinde konuşan Emine Erdoğan’a ait. Aynı konuşmasında çarpıcı veriler de aktarıyor. Mesela dünya genelinde soframıza ulaşana kadar her 100 gıdadan 33’ü çöpe gidiyor. İsraf edilen gıdanın üçte biri dünyadaki tüm aç insanları doyurmaya yetiyor. Ülkeler arası seyahat eden yiyeceklerin üretimden dağıtımına kadar sera gazı salımına katkısı yüzde 6...

Peki, ortaya koyduğu bu soruna çözüm olarak ne öneriyor? Diyor ki “Gelin hep birlikte basit önlemler alalım. Mesela alışverişe çıkmadan önce alınacaklar listesi hazırlayalım. Porsiyonlarımızı küçütelim. Sadece ihtiyacımız kadarını alıp bozulacağını bildiğimiz yiyecekleri istiflemeden vazgeçelim.” İsrafi önlemeye yönelik bu öneri emekçilerle dalga geçmekten başka bir anlama gelmiyor. Çünkü hayat pahalılığı yüzünden yaşam koşulları daha da kötüleşen milyonlarca emekçinin bir paket makarnayı bile hesap ederek almak zorunda kaldığı bir ülkede sarf ediliyor bu sözler. Eski düşünürlerden biri boşuna dememiş; “İnsan sarayda farklı, kulübede farklı düşünür” diye.

Fildişi kulelerde yaşayanlara göre israf sorunu bireysel bir sorundur, çözümünü de bireysel önlemlerdir. Yoksulluyla zenginiyle, işçisiyle patronuyla toplumun tüm kesimlerini aynı kefeye koyuyorlar. Kapitalist düzenin ve sömürücü sınıfın tüm günahlarını, “biz” diyerek tüm toplumun sırtına yüklüyorlar. Emine Erdoğan’ın bu yaklaşımında kapitalist düzenin egemenlerinin sınıfsal tutumunu görüyoruz aslında. Açlık, yoksulluk, israf, eşitsizlik, doğanın tahribatı gibi yakıcı sorunların kaynağının kapitalizm olduğunu, toplumun bu sistemin işleyişine göre hareket etmek zorunda bırakıldığını, en büyük israfa ve tahribata ise bizzat egemen sınıfın kendisinin yol açtığını gizlemek isteyen kapitalist sistemin temsilcileri, dünyanın her yerinde bu tür konuşmalar yapıyorlar. “Gıdanı Koru Sofrana Sahip Çık” gibi projeler hazırlıyor, etkinlikler organize ediyorlar. Duyarlılık pozları keserek toplumun vicdanına seslenirken gerçekte hedef şaşırtıyorlar.

Öncelikle şunu hiç akıldan çıkarmayalım: Kapita-

lizmde her şey kâr için üretilir. Faydalı olup olmadığına, çevreye zarar verip vermediğine, çöpe gidip gitmediğine bakılmaz. Hatta özellikle çabuk bozulacak ürünler üretilip bu ürünlerin tamir edilebilirliği kısıtlanır ki yenisini alalım. Henüz sapasağlam olan giysiler “modası geçtiği için” giyilmez olur. Cep telefonu gibi ürünler kısa sürede teknolojik olarak eskitilir, maddi gücümüz yetmediği halde yeni modellerini almak zorunda kalırız. Bu yöntemin adı “Planlı Eskitme”dir. Planlı Eskitme, kapitalizmin israf düzeni olduğunun en iyi kanıtıdır. Çöpe giden her ekme gerçekte israftır ama kapitalizmde daha fazla üretim ve kâr anlamına gelir! Milyonlarca insanın aç kalması ve doğanın bu israftan zarar görmesi kapitalistlerin zerrece umurunda değildir.

Çok basit bir örnek verelim: Lokantalarda, marketlerde çalışan işçiler çok iyi bilir; restoranlarda kalan yemekleri çalışanların alması yasaktır, bırakalım bedava dağıtılmasını ucuza bile satılmaz. Aynı şekilde marketlerde son kullanma tarihi yaklaşan ürünler, bozulmaya yüz tutan sebzeler maddi gücü bunları almaya yetmeyen insanlara dağıtılacağına çöpe atılır. Sık sık çevre duyarlılığından söz eden kapitalistlerin gerçekte umurunda bile değildir çevre. Zaten çevreyi en çok kirleten de kendileridir. Dünyanın en zengin yüzde 1’lik kesiminin kişi başına düşen yıllık karbon salım (emisyon) miktarı 70 tonun üzerindeki, bu miktar en yoksul yüzde 50’de 1 tonun altında kalıyor. Örneğin süper zenginlerin ve devlet başkanlarının kullandığı lüks çantaları, giysileri, kaldıkları saray ve köşkerin harcamalarını düşünelim. Bir yere giderken beraberlerindeki onlarca koruma aracının havaya saldığı egzoz gazının verdiği zararı ve daha nicesini düşünelim.

Verdiğimiz bu birkaç örnek bile gerçeği görmek için yeterlidir. Gösterişli etkinlikler, kampanyalar yapmak, diğer taraftan lüks ve şatafat içinde yaşamaya devam etmek ama insanlara duyarlılık çağrısı yapmak tam bir sınıf ikiyüzlülüğüdür. Bu tür kampanyalarda amaç gıda israfının önlenmesi ya da doğanın korunması değildir. Burada amaç egemen sınıfın yol açtığı sorunları, felaketleri tüm topluma yıkararak, bireysel çözümler önererek kapitalist sistemi aklamaktır. ■

Bu İhtişamın Arkasında Ne Var?

Kapitalist sömürü sisteminde yaşıyoruz. Bu sistemde güya herkes eşit ve özgürdür! Bize böyle propaganda ediyorlar. Gerçekte ise, bu sistemde insan insanı sömürür, insan insana kul köle edilir. Bu sistemin herkese fırsat eşitliği sunduğu söylenir. Oysa gerçekte kapitalizm zenginin itibarlı, güçlü, namuslu, saygın görüldüğü, zengine tüm kapıların açıldığı bir sistemdir. Parayla her şey mümkün! Para deliyi akıllı, namussuzu namuslu, hırsızı hayırsever, arsız muteber, cahili âlim yapabilir. İşte böyle bir dünyada insanlar bunların hepsini "sağlayabilecek", "satın alabilecek" paranın peşinden koşmaya yönlendiriliyorlar. Bu nedenle çok paraya sahip olanlar zenginliklerini sergilemeye girişiyorlar. Pahalı kıyafetler, nadide mücevherler, son model arabalar, saray yavrusu evler, balolar, davetler... Peki, bunca ihtişamın bedeli ne?

Biz emekçi kadınlar bu fotoğraf gibi nicesini görmüş, belki de şıklığına, zarafetine özenmişizdir. Resimde gördüğümüz beyaz elbiseli kadın ünlü bir oyuncu. Belki üzerindeki beyaz elbise ile Oscar törenine katılmasına neden olan, köleliği anlatan o filmi (12 Yıllık Esaret) izlemiştir. Ama konumuz bu değil. Ünlü giyim firmaları, bu tür oyuncular üzerinden lüks elbiselerin reklamını yapıyorlar. Oyuncunun giydiği bu beyaz elbise için 25 kişi 10 hafta boyunca gece gündüz çalıştı. Fiyatının 150 bin dolar olduğu duyurulan bu elbiseye sanat eseri diyorlar. Çünkü üzerinde tam 6 bin adet Ako-

ya incisi var. Bu inciler, Japon Denizinde suya yerleştirilen ağlarda yetiştirilen istiridyelerden elde ediliyor. Yavru istiridyelerin denize bırakılarak olgunlaştırılması, 6 ay sonra çıkarılıp aşılınması, incinin büyümesi için yaklaşık 2 yıl beklenmesi gerekiyor. İstiridyelerin bakımı için okyanusun soğuk sularına dalıyorlar işçiler. Hastalık durumunda antibiyotik tedavisi ve özel bakım uyguluyorlar. Bu büyük emeğin, büyük masrafların, türlü kimyasal, antibiyotiği okyanusa salmanın nedeni mücevher şirketlerinin kâr etmesi ve zenginlerin zenginliklerini böyle sergileyebilmesi...

Kasım ayı, hava çok soğuk. Yüzleri görünmeyen işe dalmış bu kadınlar Japon Akoya incisi işçileri. Sabahın karanlığında istiridyelerin içindeki incileri çıkarmaya başlamışlar. Bu işçi kadınlar her gün 12 saat çalışıyorlar ve gün boyunca 50 bin kabuklu deniz ürününü işliyorlar. Ancak televizyonda ya da bir reklam afişinde görebilecekleri incileri çıkarmak için ömür tüketircesine çalışıyorlar üç kuruşa. Ürettikleri ürüne biçilen değerle o değeri yaratan emek gücüne biçilen değer arasındaki uçurum ise devasa...

İlk fotoğraftaki elbise Calvin Klein marka. Bu marka ve daha pek çok tekstil markası, pamuk ihtiyaçlarının bir kısmını Çin'in Sincan bölgesinden karşılıyor. Uluslararası insan hakları örgütleri, geçtiğimiz sene çeşitli raporlar yayınlamış, 1 milyon Uygur'un zorla kamplarda tutulduğunu açıklamıştı. Bu örgütler, kamplarda tutulan Uygurlar zorla pamuk tarlalarında çalıştırıldığı için büyük markalara bölgeden pamuk almama çağrısında bulunmuştu. Ancak insanların ezilmesi kapitalistlerin umurunda değil, onlar pamuğu ucuza almaya bakarlar.

Kim bilir, belki de bu fotoğraftaki işçilerin topladığı pamuk, Calvin Klein'in tekstil ürünlerinde kullanılacak. Çukurova'nın pamuk işçileri için "sıcağında sabır taşları çatlar, çatlamaz ırgadın yüreği" demiş ya Ahmed Arif, belki ırgadın yüreği çatlamaz ama zulüm kalelerinin duvarları bir gün elbet çatlar ve yıkılır, işçiler birlik olursa...

Greenpeace aralarında Calvin Klein'in de bulunduğu 20 tekstil markasının ürünlerini inceledi ve neredeyse hepsinin insan vücudu için zehir anlamına gelen kimyasallar içerdiğini ortaya koydu. Daha fazla ve ucuza üretmek, daha fazla kâr etmek isteyen tekstil firmaları aslında tüm gezegeni zehirliyor, yok ediyorlar. Moda endüstrisi petrol endüstrisinden sonra ikinci en büyük kirletici sektör durumunda... Geniş kitleler için hızlı ve ucuza üretilen tekstil ürünlerinin kalitesi son derece düşük oluyor. Bu ürünler hızla tüketilirken, kapitalistlerin kârı artıyor, doğa zarar görüyor. Bu endüstri her yıl küresel karbondioksit emisyonlarının yüzde 10'unu üretiyor, yılda yaklaşık 1,5 trilyon litre su kullanıyor ve tonlarca metreküp kimyasal içerikli atık su bırakıyor. Pamuk üretimi, ilaçlama, kirletilen nehirler nedeniyle insanlar susuz kalıyor. Mesela en büyük tekstil üreticilerinden biri olan Hindistan'da 100 milyon insan içme suyuna ulaşamıyor. Tıpkı bu kadınlar gibi yüz binlerce kadın günlerinin üç dört saatini su bulmaya ayırıyor.

Uzun söze gerek yok. İnsanı ve doğayı öldüren, evlatlarımıza yaşayacak bir dünya bırakmayan kapitalizm yaşamayı hak etmiyor. İşte bu nedenle emekçi kadınlar, kolları sıvamalı kapitalizme karşı mücadelede daha fazla öne çıkmalı!

İşçiler Birlik ve Dayanışmayla Kazanır!

İşsizlik, hayat pahalılığı, sefalet ücreti dayatmaları, hak gaspları, baskı ve yasaklar derken işçilerin yaşam koşulları günden güne kötüleşiyor. 1 Temmuz itibarıyla kısa çalışma uygulaması ve zorunlu ücretsiz izin uygulamasının kaldırılmasıyla birlikte milyonlarca işçi, işten çıkarılma riskiyle karşı karşıya kaldı. Zaten hâlihazırda 10 milyon işsiz bulunan ülkede, işsizlikte sert bir tırmanış yaşanması bekleniyor! Eş zamanlı olarak baskı ve saldırılar da artıyor. Son örnek Adıyamanlı tütüncüler! Kendilerini yoksulluğa ve işsizliğe mahkûm eden tütün yasasını protesto eden, çeşitli eylemler gerçekleştiren tütüncüler tutuklandı. Ne işsizlik kırbağı ne de baskı ve saldırılar... Emekçiler bıçağın kemiğe dayandığı bu koşullarda mücadele etmekten geri durmuyorlar. Her geçen gün ülkenin çeşitli bölgelerinden mücadele filizleri boy veriyor.

İşçiler öfkeli

İstanbul, Ankara, Adana ve Zonguldak'ta çalışan enerji işçileri, üyesi oldukları Türk-İş/Tes-İş'in 3 yıllık sözleşmeye ve yüzde 9 zamma imza atmasının ardından çeşitli eylemler gerçekleştirdiler. İş bırakan, çeşitli eylemler ve buluşmalar gerçekleştiren işçilerin bir bölümü DİSK/Enerji-Sen'e geçiş yaptı. Enerji işçileri haklarının gasp edilmesine ve sefalet ücreti dayatılmasına karşı kararlı olduklarını söylüyorlar. Bir diğer direniş haberi ise Bursa'dan geldi. Destek Otomotiv fabrikasında, patronun sendikaya üye olan 100'e yakın işçiyi işten çıkarması üzerine fabrika önünde direniş başladı. İşçileri fabrika önünden uzaklaştırmak ve onların birliğini kırmak isteyen patron, polis çağırdı ve hakları için mücadele eden işçiler polis tarafından darp edildi. İstanbul'da Pegasus Hava Yollarında çalışan yaklaşık 40 işçi de sendikalaştıkları için işten atıldı. DİSK/Nakliyat-İş üyesi işçiler şirketin

genel merkezinde bir araya gelirken polis tarafından dışarı çıkartıldı.

Eylemler sürüyor

Lüleburgaz'da bulunan Denim Kumaşçılık'tan yine sendikalaştıkları için işten atılan DİSK/Tekstil üyesi işçiler fabrika önünde eylem yaparken, İstanbul Çatalca'da bulunan Turan Plastik işçileri de şirket yönetimini, üyesi oldukları DİSK/Lastik-İş Sendikasıyla toplu iş sözleşmesi masasına oturmaya çağırdı. Öte yandan yine İstanbul'da bir süredir eylemlerine devam eden Türk-İş/DERİTEKS üyesi Çiftçiler Ayakkabı işçileri de işyerindeki haksızlıklara karşı fabrika önünde bir araya geldi. Çiftçiler Ayakkabı işçileri UID-DER'e yazdıkları mektupta karşılaştıkları tüm engellere rağmen kararlı olduklarını söylüyor, UID-DER'e kendilerini yalnız bırakmadığı için teşekkür ediyorlar.

Kazanım var

İşçilerin yaşadığı sorunlarla birlikte hak arama mücadeleleri de artarken pek çok grev ve direniş kazanımla sonuçlanıyor. İstanbul'da DİSK/Dev Yapı-İş Sendikasına üye oldukları için işten atılan Galataport şantiyesinde çalışan inşaat işçileri ortaya koydukları direniş sayesinde patrona geri adım attırdı. İzmir'de Çiğli Belediyesi'ne ait sosyal tesislerde çalışan 75 işçinin Kod-46 ile işten atılmasıyla başlayan mücadele zafer getirdi. DİSK/Genel-İş üyesi işçilerin ortaya koyduğu kararlı mücadele sayesinde 74 işçi işbaşı yaptı. Tekirdağ/Çerkezköy'de greve çıkan DİSK/Lastik-İş üyesi Hakan Plastik işçileri de taleplerini kabul ettirdi. Bir diğer sevindirici haber de Gebze'den geldi. Bir süredir işçi kenti Gebze'de önemli bir grev gerçekleştiren Petrol-İş üyesi Nedex Kimya işçileri de patrona geri adım attırmayı başararak kazanım elde etti.

ÜİD-DER direnişler arasında köprü oluyor, sınıf dayanışmasını büyütüyor!

Grev ve direniş alanlarında doğan ÜİD-DER, sınıf dayanışmasını büyütme için var gücüyle çalışıyor. Bursa, Gebze, Çerkezköy... ÜİD-DER Türkiye'nin en önemli işçi havzalarında yürüyen grev ve direnişlerin konuğu oldu. Bel Karper, Adkotürk, Cargill, Nedex işçileriyle bir araya gelen ÜİD-DER, 15. mücadele yılında grev ve direniş alanlarında yaptığı etkinliklerle sınıf dayanışmasını güçlendirdi.

ÜİD-DER'in 10 Temmuzda Petrol-İş üyesi Nedex Kimya işçilerinin grev alanında gerçekleştirdiği etkinlikte coşkulu saatler yaşandı. Müzik topluluğumuz grev alanında sahne olarak mücadele ezgileri söyledi, halaylar çekildi, deneyimler paylaşıldı. ÜİD-DER'in ve diğer emek kurumlarının desteğiyle Nedex işçileri moral buldu. Nitekim bu ziyaret ve etkinliklerden sonra toplu sözleşme imzalandı ve işçiler kazanım elde etti.

ÜİD-DER aynı gün ve aynı saatte Çorlu'daki Bel Karper grev alanındaydı. Tek Gıda-İş üyesi Bel Karper grevcileri ve Adkotürk direnişçileri için dayanışma etkinliği düzenledi. Sohbetler edildi, oyunlar oynandı. Müzik topluluğumuzun Bel Karper grevcilerine armağan ettiği uyarılmanın çalınmasıyla coşku bir kat daha arttı.

ÜİD-DER 11 Temmuzda ise bu kez Bursa'daydı. Yaklaşık 1200 gündür direnişte olan Tek Gıda-İş üyesi Cargill işçilerinin direniş alanında sohbetler edildi, Müzik Topluluğumuzun ezgileri eşliğinde halaylar çekildi. Burada da bir dayanışma etkinliği gerçekleştirildi. ÜİD-DER'in dayanışma etkinlikleri sırasında Nedex, Adkotürk, Bel Karper ve Cargill işçileri Türkiye'nin dört bir tarafında mücadele eden sınıf kardeşlerine dayanışma duygularını ve selamlarını gönderdiler.

İçinden geçtiğimiz zorlu koşullar karşısında işçi sınıfı, her türlü yapay ayrımı aşarak birleşmek ve dayanışma içinde mücadele etmek zorundadır! İşçilerin mücadele örgütü ÜİD-DER, günden güne büyüttüğü çalışmalarıyla işçi sınıfının birliğini ve dayanışmasını örmeye çalışıyor. ÜİD-DER, işçi sınıfının tarihsel ve güncel mücadele deneyimlerini işyerlerine, grev ve direniş alanlarına taşıyor. İşyerlerinden işçi semtlerine, grev ve direnişlerden yaşamın her alanına mücadele tohumları atıyor. ÜİD-DER'in ortaya koyduğu bu çaba, bugün pek çok sorunla boğuşan işçi sınıfının birliğini sağlama çabasıdır. Yaşamı var eden ama öte yandan katlanılmaz sorunlarla boğuşan işçi sınıfını örgütlü bir güç haline getirme çabasıdır. İşçi sınıfının günden güne artan sorunlarının çözümü de buradan geçmektedir. ■

Kapitalizmin Yarattığı Sorunla

İranlı emekçiler mücadeleyi büyütüyor

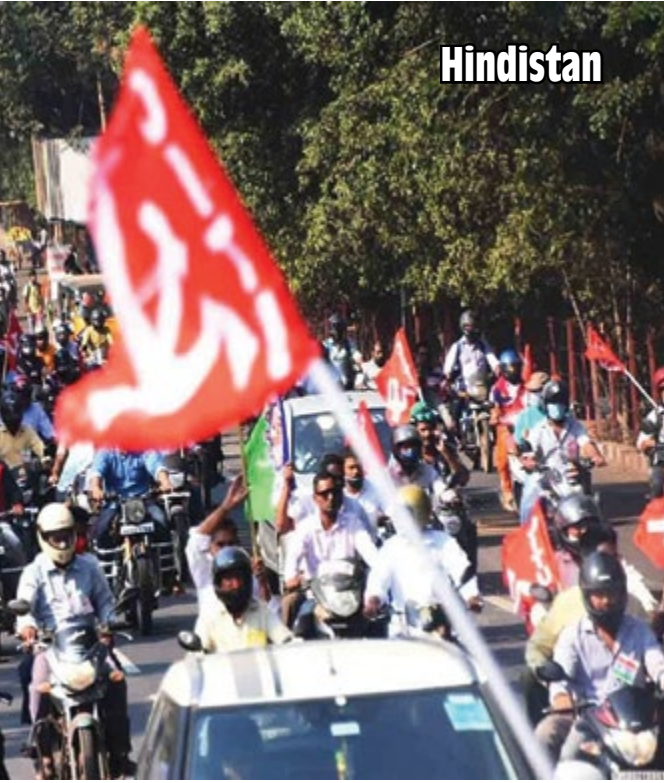
İranlı sınıf kardeşlerimiz uzun yıllardır baskıcı molla rejimi altında eziliyor. Haklarını arayan işçiler hapislere atılıyor, baskı ve tehditlerle sindirilmeye çalışılıyor. İran'da bağımsız sendika kurmak yasak ve kurulan sendika liderleri cezaevine atılıyor. Molla rejimi sendikalar yerine İslami şuralar kurdu. Bu İslami şuralar mollaların iktidarı ele aldıktan sonra sendikaları tasfiye etmek için buldukları bir yöntemdi. Mollaların iddiasına göre bu şuralar işçilerle işveren arasında problemler yaşandığında İslami usullere göre meseleyi çözen bir rol oynayacaktı. Ancak bu İslami şuralar sendikaları tasfiye ettikleri gibi öncü işçileri işten atma, en ufak bir hak arama mücadelesini en başından ezme rolünü üstlendiler. Ancak molla rejiminin tüm yasak ve zorbalığına rağmen İran'da işçilerin mücadelesi büyüyor.

İran'da üç haftadır petrol işçileri grevde. Yüzde 90'ı taşeron olan işçilerin maaşları aylardır ödenmiyor, iş koşulları kötü ve ağır. Farklı kentlerden gelen işçiler tesislerin olduğu yerde kalıyorlar. Yemekler ve yaşadıkları yerler de son derece kötü, bir nevi Alman Nazi kampları gibi. Ayda 24 gün çalışıyor, tatil günlerinin iki günü yolda geçtiği için aileleriyle sadece 4 gün zaman geçirebiliyorlar. Aldıkları maaş ise ancak 10 gün yetiyor. İşçiler aileleriyle ayda en az 10 gün zaman geçirmek ve Türkiye parasıyla 4500 lira asgari ücret istiyorlar. Taşeronluk sisteminin kaldırılmasını ve kadrolu çalışan işçilerle aynı şartlarda çalışmayı talep ediyorlar. Bağımsız sendika kurmak istiyorlar.

Yıllardır çeşitli grevlerle, direnişlerle büyüyen isyan dalgası ülke genelindeki elektrik kesintileriyle birlikte bir kez daha emekçileri sokaklara döktü. 4 Temmuz gecesi başkent Tahran'da başlayan protestolar kısa sürede diğer şehirlere de sıçradı ve "Kahrolsun Hamaney, Diktatöre Ölüm" şiarları yükseldi. Elektrik kesintilerinin ardından ülkenin güney şehirlerinde yaşanan su kesintileri ise emekçileri tekrar sokaklara döktü. 50 dereceyi bulan sıcaklarda hem elektrik hem de su kesintileri yıllardır emekçilerden çalan, hiçbir altyapı hizmeti sunmayan rejime karşı isyanı da büyütüyor. Temmuz ayının ikinci haftasında Kuzistan eyaletinde başlayan eylemler, Tebriz'e sıçramış durumda. İranlı işçiler tüm baskılara rağmen yoksulluğa, açlığa karşı mücadele etmeye devam edeceklerini vurguluyorlar.

Hindistan'da işçi mücadeleleri

Hindistan'da pek çok sektörden işçi çalışma koşullarını iyileştirmek ve ücretlerini yükseltmek için mücadele ediyor. Hindistan'ın kuzeybatısındaki Pencap eyaletindeki kamu emekçileri daha yüksek ücret talebiyle 22 Haziranda greve çıktı. Greve eyalet hükümetine bağlı çalışan doktorlar ve büro işçileri de dâhil oldu. Güney eyaletlerden biri olan Karnataka'da ise çocuk bakım işçileri 12 Temmuzda bir protesto gösterisi düzenlediler. İşçiler bakım evlerindeki çocukların sağlık imkânlarına erişimlerinin sağlanması, eğitim, barınma gibi hakların genişletilmesi çağrısında bulundular. Pandemi dönemi boyunca

Hindistan

Kolombiya

ra Karşı Tek Çözüm Mücadele!

bir kereye mahsus olmak üzere hükümetten 3 bin rupi alan inşaat işçileri ise, üç ay süresince 10 bin rupi ve temel ihtiyaçlarının karşılanmasını talep ediyorlar.

Ülkenin güneydoğusunda bulunan Visakhapatnam'da ise devlete ait Vizag Çelik fabrikasının özelleştirilmesi kararı üzerine başlayan grev ve protestolar devam ediyor. 29 Hazirandaki 1 günlük grevin ardından 10 Temmuzda kitlesel bir yürüyüş gerçekleştiren işçiler özelleştirme kararının geri çekilmesini, işçilere zam yapılmasını, koronavirüsten ölen işçilerin yakınlarına iş verilmesini istediler.

Ayrıca tarım yasasına karşı aylardır mücadele eden tarım emekçileri de 17 Temmuzda ülkenin kuzeyindeki Haryana'da eylem yaptı. Çiftçilerin mücadelesini bitirmek, otobandaki kampları kaldırmak isteyen hükümet 1 Temmuzda çiftçi birliklerinin temsilcilerini ev baskınları ile tutukladı. Tutuklanan 5 çiftçinin durumları hakkında bilgi almak için yetkililerle görüşmek isteyen emekçiler engellendi. Bunun üzerine polis barikatını aşan emekçiler, mücadeleye devam edeceklerini, bu saldırılara geçit vermeyeceklerini haykırdı.

Kolombiyalı emekçilerin mücadelesi sürüyor

Kolombiyalı emekçiler Nisan ayından bu yana Duque hükümetinin "Sürdürülebilir Dayanışma Yasası" adı altındaki saldırısını protesto ediyor. Vergi dilimi kapsamına giren emekçilerin sayısını arttırmak ve KDV'yi yükseltmek isteyen Duque hükümeti emekçilerin, gençlerin kitlesel

protestoları ile karşı karşıya kalmış, Mayıs ayında tasarımı geri çektiğini açıklamıştı. Ancak genel grevlerle büyüyen mücadele ücretsiz sağlık, eğitim ve polisin yetkilerinin azaltılması gibi daha geniş taleplerle yayılıp, büyümeye devam etmişti. Emekçilerin bu haklı taleplerini boğmak isteyen Kolombiya devleti, eylemlerde onlarca kişiyi katletmiş, polisi ve askeri emekçi mahallerine konuşlandırmıştı. Ancak tüm baskı ve şiddete rağmen emekçilere geri adım attırmayı başaramamıştı.

Artan borç ve genişleyen mali açığın bu yasayla azaltılacağını savunan Duque yönetimin yasayı tekrar gündeme getirmesi üzerine emekçiler, 20 Temmuzdaki Bağımsızlık Günü kutlamalarını ülke genelinde hükümet karşıtı protestolara dönüştürdüler. Genel Grev Komitesinin çağrısıyla başkent Bogota başta olmak üzere pek çok şehirde uzun yürüyüşler, mitingler gerçekleşti.

Diğer eylemlerde olduğu gibi polis saldırıları ile karşı karşıya kalan emekçilerden onlarcası yaralanırken, en az 70 kişi gözaltına alındı. "Polis Yoksa Şiddet de Yok!" sloganları yükselten emekçiler ekonomik taleplerinin yanı sıra polisin yetkilerinin azaltılması, eli silahlı paralı çetelerin cezalandırılması taleplerini de haykırmaya devam ettiler. Ekonomik eşitsizliğe, yoksulluğa isyan eden Kolombiyalı emekçiler, gençler tüm baskılara, şiddete ve cinayetlere rağmen pes etmiyor, direnmeye, mücadele etmeye devam ediyorlar. ■

Bir Kıta Hareket Ediyor

Dünya genelinde milyonlarca insan hareket halinde... İşe veya okula gidip gelen yahut seyahat eden insanlardan bahsetmiyoruz. Dünyamızda yaklaşık 300 milyon göçmen var. 300 milyon! Dile kolay... Rusya'dan Japonya'ya, Meksika'dan Filipinler'e koca ülkelerin nüfusunun iki katından fazla! Sadece bu insanlardan oluşan bir ülke, dünyanın en büyük 4. ülkesi olurdu. Hatta bu ülke aynı zamanda bir kıta olsaydı, bu kıta en büyük 6. kıta düzeyine yükselirdi. Yani adeta dünya üzerinde adeta bir kıta hareket ediyor.

Venezuela, Kolombiya, Meksika, Paraguay gibi Latin Amerika ülkeleri; Afganistan, Irak, Suriye, Pakistan gibi Asya ülkeleri ve neredeyse tüm Afrika ülkelerinden milyonlar, denizden ya da karadan göç yollarına düşüyorlar. Özellikle Ortadoğu coğrafyasından çok yoğun bir göç yaşanıyor. Bir göç kanalı Latin Amerika'dan ABD'ye doğru akarken, Asya'dan Avustralya'ya ve Yeni Zelanda'ya akan bir başka kanal var. Afrika'dan ise dört ayrı kanal Avrupa'ya ve Asya'ya akıyor. Dünya adeta göç sağanağı altında! Öyle bir sağanak ki bu, ölümlerle koyun koyuna, tepeden tırnağa yürek sızlatıcı...

Emperyalist savaşlar, baskılar, sefalet, açlık, kuraklık, küresel iklim değişikliği, pandemi... Kapitalizm dünyayı cehenneme çevirdikçe göç trafiği yoğunlaşıyor. BM'nin son verilerine göre geçtiğimiz yılın göçmen sayısı 82 milyonu aştı. Dünya genelinde göçmen nüfusu 50 yılda 3 kat artmış durumda. Bu tablo bize ne anlatıyor? Özellikle yoğun göç veren ülkelerdeki yaşam koşullarının nasıl katlanılmaz hale geldiğini, çürümüş kapitalist sistemin insanlığın gırtlığına nasıl çöktüğünü... Tarihin gördüğü büyük göç dalgalarından biriyle birlikte, akıl almaz bir insanlık krizine şahitlik ediyoruz.

Bu öyle bir "umut yolculuğu" ki beraberinde tarifsiz trajediler yaşanıyor. Afganistan, Pakistan ve İran'dan yola düşüp Türkiye üzerinden Avrupa'ya gitme hayali kuran mültecilerin kaçakçılar tarafından günlerce aç ve susuz bir şekilde ahırlarda bekletildiği ortaya çıktı. Bir başka insanlık krizi, göçmen mezarlığına dönüşen Akdeniz'de yaşanıyor. 2014 yılından bu yana Avrupa'ya göç etmek isteyen 20 binden fazla göçmen Akdeniz'de boğularak hayatını kaybetti. Yüzbinlerce göçmen, Akdeniz ülkelerinde çadır

kamplarda yaşıyor. Egemenler tarafından köpürtülen yabancı karşıtı histerinin ve beraberinde gelen lincin, kırımın kurbanı oluyor. Her yaşta ve her cinsten göçmen, sosyal haklarından mahrum şekilde düşük ücretlere çalıştırılıyor. Kız çocukları erken yaşta evlendiriliyor, ikinci eş olarak alınıp satılıyor.

Kimse durduk yere ölümü, aşağılanmayı, dövülmeyi, tecavüze uğramayı göze almaz. Kimse durduk yere ve kolayına atalarının mezarını geride bırakmaz, evini barkını, doğup büyüdüğü toprakları terk etmez. Kör bilinmezliğe doğru yolculuğa çıkmaz kimse durduk yere. Kapitalizm insanlığı ve doğayı mahvediyor. İşsizliği, açlığı, sefaleti dayatıyor, savaşlar çıkarıyor. İnsana kök saldıran topraklarda yaşamayı imkânsız hale getiriyor. Son çareyi tüketince insanlar, yola revan oluyorlar. "Kalırsak ölürüz, göçersek bir umut yaşarız" diye düşünüyorlar. Bu tarih boyunca böyle oldu; insanlar, üstelik küçük gruplar halinde de değil, kavimler halinde göç ettiler.

Bugün Türkiye'de çevremizden pek çok insanın Batı'ya gitme planları yaptığını işitmiyor muyuz? Araştırmalara göre, Türkiye'de gençlerin yüzde 62,5'i eğer imkân olursa yurtdışına yerleşip orada yaşamak istediğini belirtiyor. Araştırma AKP'ye oy veren gençlerin yaklaşık yarısının, MHP'ye oy veren gençlerin yüzde 70'e yakınının iktidar partisine oy vermiş olmalarına rağmen yurtdışında, özellikle de Batı'da, yaşamak istediğini ortaya koyuyor.

Göç küresel bir sorundur, hepimizin sorunudur ve kaynağı kapitalizmdir. Koca ülkeleri, kıtaları yaşanmaz hale getiren kapitalizmdir, yarattığı büyük çelişkiler ve sorunlardır. Yoksul, örgütsüz ve bu nedenle çaresiz emekçiler yaşama tutunmak için göç ediyorlar. Bu nedenle ne tel örgüler ne duvarlar ne sınırlar ne de yasaklar göçü engelleyebilir. İkiyüzlü egemenler bu gerçeği gizleyip göçmenleri kâh ucuz işgücü olarak, kâh milliyetçiliği kışkırtmak için kullanıyorlar. İşsizlik, yoksulluk gibi can yakıcı sorunların kaynağının kapitalizm değil göçmenler olduğuna inanmamızı istiyorlar. Oysa göçmen sorununun kaynağı da çözümü de bellidir. Kapitalizm tüm duvarlarıyla, tüm sınırlarıyla birlikte yıkılmalı, insanlar güzel ve sınırsız bir dünyayı kardeşçe paylaşmalıdır. ■

Ekmeğin Kokusu, Kömürün Karası...

■ İstanbul/Avcılardan bir abla-kardeş

Dayanışma TV'nin hazırladığı ve maden işçilerinin kendi ağzından yaşadıklarını anlatan Sarı Baret belgeselini izledik. Öncelikle “gerçeğin içinden, sınıfın penceresinden” şiarıyla yayınlarını sürdüren Dayanışma TV'ye böylesi güzel bir belgesel hazırladığı için teşekkür ediyoruz.

Belgeselle birlikte hayatının büyük bölümünü karanlıkta geçirip ekmeğini kazanan insanların hak mücadelesine tanık olduk. Sarı baretin, yeraltının zifiri karanlığında ekmek parası için çalışan işçilerin neden en yakın dostu, onların simgesi ve kimliği olduğunu kavradık. Sarı baret o madene inen işçilerdir, hayatını orada yitirenlerdir. İnsan canı önemlidir, değil mi? Kimisinin kolu, bacağı kırılır yedi kat yerin altında veyahut kararır gözleri yani hayatı bir patlamayla. Aldığı nefesle kömür tozu yutar madenciler. İnsan canı kıymetlidir, değil mi? İnsanın tırnağı kanasa ca-

nını orada hisseder. Peki, maden işçilerinin canı? Ailelerinin kaygısı, kaybı ve acısı... Madencilerin yaşadıklarını dinlerken etkilenmemek, duygulanmamak mümkün değil. Videoda iş kazası geçirmiş bir işçi ağabeyimiz ekmeğin kokusunu tarif ediyor. Kokladığının sadece kömür kokusu olmadığını, ekmeğin kokusunu duyduğunu anlatıyor. İzlerken videoyu durdurup, düşündük; işçinin emeği, ekmek mücadelesi bu kadar güzel başka nasıl tarif edilebilir? Devam ettik videoya, anlatılanların yüreğimize, aklımıza işlemesine bıraktık kendimizi. Ahlayıp vahlanmadık, acılarına ve mücadelelerine ortak olduk. Öfkemizi büyüttük işçilere zulmedenlere karşı.

İş kazalarıyla gerçekleşen ölümlerin fitrattan değil gözünü kâr hırsı bürümüş patronların işlediği cinayetlerden olduğunu dile getiriyor ağabeylerimiz. Maden işçileri hiçbir güvenlik önlemi alınmadan iniyorlar madene. Kıdem tazminatları, ödenmemiş ücretleri ve ellerinden alınan diğer hakları için yıllardır mücadele ediyorlar. Ortak acılarıyla, dertleriyle bir araya gelen Somalı, Ermenekli maden işçileri, eşleriyle ve çocuklarıyla büyütüyorlar mücadelelerini. Sınıf mücadelesi içinde büyüyen o küçücük kardeşlerimiz dahi her şeyin farkında. Onların bu yaştaki kararlılıkları, inançları hepimize umut oluyor. Anneleri, babaları, eşleri, çocukları, esnaf hepsi maden işçilerinin yanında. Bilmelisiniz ki bizim yüreğimiz de sizlerle birlikte işçi ağabeylerimiz, kardeşlerimiz. Bu mücadele hepimizin mücadelesi, hepimizin kavgası. İnanıyoruz ki işçi sınıfının çektiği tüm acıların, patronların kâr hırsına kurban edilen tüm canlarımızın hesabı bir gün mutlaka sorulacak. Mücadeleniz, mücadelemizdir.

Yaşasın Sınıf Mücadelesi, Yaşasın İşçi Dayanışması! ■

Anne-Babalar ve Sınıf Atlayamayan Çocukları

■ İstanbul/Pendik'ten bir kadın işçi

Anne ve babanın işçi emeklisi olduğu bir ailenin çocuğu olarak çalışan bir işçi kadını. Uzun yıllardır da aynı fabrikada çalışıyorum. Birlikte çalıştığım arkadaşlarımın çocuklarını okutmak için gösterdikleri çaba ve fedakârlıkları anlatmama imkân yok. Çünkü çocuk okutmak masraflı ve zor bir iş. Çoğu kez duyardım onlardan bu zahmet olmadan “bir yere” gelinemeyeceğini. Çocuklar mutlaka okumalı, üniversiteyi bitirmeli ve bizim gibi işçi olmamalıydılar.

Elbette ki her anne baba, çocuğu bir meslek sahibi olsun ve daha rahat şartlarda yaşasın ister. Her gün git-gide zorlaşan bu hayatı hiç değilse çocuğu güzel yaşasın ister. Bu hepimizin hakkı değil mi? Geçtiğimiz haftalarda işyerine işçi alınacağı söylendi. İşe yeni başlayan genç arkadaşlarımız oldu. “Hoş geldiniz aramıza” dedüğümüzde

zamanla öğrendik ki birçoğu birlikte çalıştığımız arkadaşlarımızın çocuğuydu. Çoğu üniversite mezunu olan bu genç arkadaşlar, artık babalarıyla birlikte aynı fabrikada yan yana çalışıyor. Artık sendikalı bir fabrikaya girmek için bile torpil aranan bu düzende gencecik çocukların gerçeği bu.

Evet, biz işçiyiz. Annelerimiz, babalarımız işçiydi, biz de işçi olduk. Şimdi birlikte çalıştığımız arkadaşlarımızın çocukları da işçileşiyorlar. Sınıf atlayarak kurtuluş yok. O “iyi” fabrikalara sendikaları sokanlar da işçiler. Çocuklarımıza güzel bir gelecek bırakacak olan tek şey verdiğimiz mücadele olacaktır. Çocuklarımıza da boş sınıf atlama hayalini değil daha güzel bir gelecek için mücadele etmemiz gerektiğini anlatalım. Yoksa gencecik çocuklarımız birer umutsuz insana dönüşecek. Umudumuzu ve öfkemizi asla kaybetmeyelim. ■

Karşımıza Dikilen Taş Parçası!

■ Adana'dan bir işçi

Başlı yazmalı bir Anadolu kadını, Muğla'nın Milas ilçesine bağlı İkizköy'den Nejla Işık... "Nefes alamıyorum şu anda" diyerek başlıyor konuşmaya; sesi ağlamaklı, sesi bir mum alevi gibi titrek... Nejla Işık konuşması boyunca bir eliyle de istemsiz şekilde göğsünü dövüyor. Ciğerlerini açmak istercesine, nefes alabilmek istercesine... Neden nefes alamadığını, sesinin neden titrediğini kendisinden aktaralım: "Sabahın körü gelip girdiler. Herkes işteyken, herkes hayvanların yanındayken, kimse müdahale edemedi gelip indirmeye başladılar ağaçları... Karşımızda bir insan yok! O kadar konuşuyoruz, 'durdurun, kesmeyin' diye... Karşımızda bir insan yok, taş parçası var karşımızda!" Sonra nefesi kesiliyor ve zorlanarak derin bir soluk alıyor Nejla Işık, ağlıyor sonra da...

Limaklar, Cengizler, Kalyonlar doğayı talan etme pahasına sermayelerine sermaye katsın diye Muğla'nın yüzde 59'u maden için ruhsatlandırıldı. Muğla'daki ormanların, tarım alanlarının, tabiatı koruma alanlarının, milli parkların, kültür varlıklarının yarısından fazlası Limak, Cengiz, Kalyon gibi şirketlere peşkeş çekiliyor. Gözlerini doların yeşili bürümüş talancılar, ormanın yeşilini görmüyorlar, onların ormana bakınca tek gördüğü şey kâr, sermaye! Ormanları katlederek sadece Nejla Işık, İkizköy

veya Muğla'daki emekçiler değil hepimizi nefessiz bırakıyorlar.

Nejla Işık'ın "karşımızda insan yok, taş parçası var" sözlerini düşünelim. İşçi sınıfının önderlerinden birisi, "kapitalistler sermayenin kişilik kazanmış, ayakları üzerine dikilmiş halidir" demiştir. Limaklar, Cengizler, Kalyonlar, Koçlar veya Bezoslar, Musklar, Gatesler... Nereye bakarsak bakalım sermaye sahiplerinin, para babalarının duyarsızlığının altında bu gerçek vardır. Onların tek tutkusu kârdır, duyguları yoktur. Bunu kendi deneyimiyle keşfediyor Nejla Işık. Evladını kaybetmişçesine, evi başına yıkılmışçasına gözyaşı döküyor.

Cebimize giren üç kuruş ücretten işsiz bırakılmamıza, savaşlardan doğanın talan edilmesine kadar tüm sorunların kaynağı İkizköy'de köylülerin karşısına dikilen o taş parçasıdır; sermayedir, sermaye düzenidir. Duyguları olmayan bu taş parçasıdır tüm yeryüzünü nefessiz bırakan; bizi kör bir geleceğe iten, insanlığa türlü acılar çektiren! Peki, ne mi yapmalı? Nejla Işık'ın son sözlerine dikkat kesilelim şimdi: "Lütfen desteğe gelin, yardıma ihtiyacımız var. Burası biterse biz biteriz. Sadece İkizköy'ün sorunu değil bu, herkes elini vicdanına koyalın. Tüm Türkiye'nin sorunudur bu!" Bilelim ki bugün işçi ve emekçiler olarak karşılaştığımız tüm sorunlar için geçerlidir bu Anadolu kadınının söyledikleri... Sorunlar hepimizin, çözüm ise karşımıza dikilen taş parçasına karşı BİZ olmaktan geçiyor. ■

Allı Turnaların Ölümü Çok Şey Anlatıyor

■ Kocaeli'den bir kadın işçi

Uzun boyunları, ince uzun bacakları, pembe-kırmızı kanatlarıyla alımlı, zarif kuşlardır allı turnalar. Göçmendirler, sınırları, ülkeleri aşarak güvenli yuvalar bulurlar kendilerine. Anadolu topraklarında ayrı bir yeri vardır allı turnaların. Pir Sultan Abdal'dan Karacaoğlan'a, Dadaloğlu'ndan nice ozanımıza ilham vermiş, isimsiz onlarca anonim türküye konu olmuşlardır. Konya'dan Çorum'a, Erzurum'dan Kütahya'ya hemen her yörenin anonim türkülerinde allı turnalarla dertleşmiş insanlarımız. Kimi sevdiğine selam göndermiş, kimi sıla özlemine anlatmış allı turnalara. Herhangi bir allı turna türküsünü mırıldanmamış, dinlememiş olanımız var mı?

Bu topraklarda vefanın, sadakatın, güzelliğin simgesi olan allı turnalar doğa düşmanlığının kurbanı oldular.

Her zamanki gibi konaklamak ve kuluçkalamak için geldikleri Tuz Gölü'nde susuz kalan 5 bin allı turna yavrusu öldü. Neden susuz kaldılar peki? Çünkü egemenlerin doğa düşmanı, rant sevdalısı politikaları yüzünden kuruyan onlarca göl gibi Tuz Gölü de kurudu.

Üstelik tehlike çanları uzun zamandır çalıyor olmasına rağmen tek bir önlem dahi alınmadı. Bırakalım önlem almayı, kurumayı hızlandıran politikalar izlendi. Şimdi dillerinde küresel ısınma, kuraklık lafları kendilerini aklamaya çalışıyorlar. Sanki küresel ısınmadan sorumlu değilermiş gibi. Ama sadece bu da değil. Türkiye'de onlarca gölün kurumasının, susuzluğun en önemli nedenlerinden biri tarımda yapılan yani açık kanallardan akıtılan su tarlalara veriliyor. Bu sırada su buharlaşıyor,

Birliğin ve Dayanışmanın Güzelliği

■ İstanbul'dan bir işçi

28 yıl önce, Nisan ayının ortalarıydı; fabrikada üretimi durdurduk. Alt kattaki bölümde işçiler, işten atılan arkadaşlarına sahip çıkmak için üretimi durdurmuştu. Benim çalıştığım orta katta tam 400 işçi çalışıyordu ve bu bölüm fabrikanın kalbidir. Öncü bir arkadaşımız aşağıda üretimin durdurulduğunu ve bizim de onlara destek vermemiz gerektiğini anlatmaya, sesini duyurmaya çalışıyordu. Fakat pek duyurduğu da söylenemezdi. Bir grup işçi ayağa kalkıp ona destek verdik ve o arkadaşımız konuşmasını yapabildi. O anda aşağıdan bizim bölüme giren işçilerin alkışları duyuldu. Bir anda hava tümüyle değişti; yüzlerce işçi ayağa kalkmış ve bir alkış tufanı başlamıştı. Yüksek binanın duvarları çın çın ötüyordu. Muazzam bir kaynaşma, sevinç ve coşku hâkimdi ortama.

Bir ses yükselmişti bir yerlerden; bu sesin sahibi yukarı kata gitmeyi ve oradaki arkadaşları da alarak yemekhanede toplantı yapmayı öneriyordu. Bu öneri coşkuyla alkışlandı ve harekete geçildi. Tam o anda gördüklerim, hiçbir zaman unutamayacağım bir iz bıraktı zihnimde. Uzunlamasına inşa edilmiş fabrika binasında adım başı pencere vardı ve dışarısını rahatlıkla görebiliyorduk. Baharla birlikte fabrikanın yan tarafındaki boş alan yeşermiş, sağda solda sarı çiçekler boy atmış, ağaçların tomurcukları patlamaya başlamıştı. Gözüm önce rüzgârın gücüyle dansa duran beyaza bürünmüş ağaçlara sonra da yan yana sıraya girmiş olanlara takıldı. Müdürler ve ustabaşları fabrikanın dışarıya bakan kısmında boydan boya hazır ola geçmişlerdi. Önemli bir yetkiliyi karşılamak için sıraya girmiş ve tüm ciddiyetini takınmış devlet erkânı gibi, müdür ve ustabaşlarımız alkışlarla geçit yapan işçi alayını izliyorlardı. Kim demişti onlara o şekilde dizilmelerini? Han-

gi gücünü onları o şekilde sıraya dizen ve bet benizlerinin atmasına yol açan? Kuşkusuz bu işçilerin gücüydü.

İşçi kafesi yemekhaneye girdiğinde, diğer bölümlerden işçiler sanki onlarca yıldır görüşmüyormuş gibi sarılıp kucaklaştılar. Alkışlar, ıslıklar, kahkahalar... Tam bir bayram havası vardı. Arkamızdan gelen müdürlerin tamamını yemekhaneden çıkartıp toplantımızı yaptık. Sonra tüm işçiler kendi bölümlerine indiler ama üretim yapılmadı. İsraili, iri kıyım, kır saçlı müdürümüz şok olmuştu ve biteviye aynı şeyi tekrarlıyordu: "Nasıl yani, şimdi çalışmayacak mısınız?" Sürekli etrafımızda dolaşarak, konuşurken kravatına hafiften dokunup göğsüne bastırıyor ve pek kibar davranıyordu. O güne kadar tuvaletlerin yerini bilmeyen bu müdürümüz, bir anda tuvaletleri keşfetmişti. Arkamızdan geliyor ve ne yaptığımızı anlamaya çalışıyordu. Bir başka müdür ise "cengâver bunlar, cengâver" deyip duruyordu. Bu sözün savaşçı anlamına geldiğini o zaman öğrenmiştim. O yıllarda Türkiye'ye gelmiş Bulgaristanlı ustabaşımız olanlara pek anlam veremiyorduk. Çünkü bizi çok uysal sanıyordu. Mesailere kalıyor ve pek sorun çıkartmıyorduk. Ama bilmiyordu ki, bir taraftan da örgütleniyorduk.

İşçilerin birliği, gücü ve dayanışması çok şeye kadir. Bu tür mücadeleler tüm işçileri derinden etkiler. Eksik olan örgütlülüğü sürekli kılmak ve sınıf bilinci kazanmaktır. İşte o zaman gerçek bir dönüşüm başlar. Bu mektubu okuyan kardeşlerim sorabilirler; acaba bu mücadelenin sonucu ve kazanımı ne oldu diye? Bu mektubun kendisi de bir sonuç ve kazanım değil mi? İşçi sınıfının mücadelesi hiçbir zaman düz bir çizgi izlemez: Kazanma, kaybetme, gerilere savrulma ve tekrar ayağa dikilip daha ileri sıçrama! İrili ufaklı tüm deneyimler, bu muazzam mücadelenin bir parçasını oluşturur. ■

ihtiyaçtan fazlası da heba olup gidiyor. Tuz Gölü'nün kurumasını hızlandıran da bu oldu.

21. yüzyıldayız, iktidar Ay'a gitmekten söz ediyor ama ne hikmetse modern sulama teknikleri ülkemizde yok denecek kadar az. Neden mi? Çünkü modern sulama tekniği maliyetli... Hele küçük bir çiftçi için bu maliyeti karşılamak mümkün değil. Bunun için devlet desteğine ihtiyaçları var. Ama gelin görün ki saraylar yaptırmaya para bulanlar, bunun için para bulamıyorlar. İtibardan tasarruf edemediklerinden sıra hayati önemdeki meselelere gelemiyor.

Susuzluk ve kuraklık sorunu giderek büyüyor. Bugün allı turnaların katledilmesine neden olan bu sorun yarın soframıza daha az gıda girmesine yol açacak. Marmara Denizinin

ölmesinin bile sorumluluğunu ve acısını duymayanların umurunda mı ki allı turnalar. En küçük bir hak arayışında önümüze engeller dikenlerin, her fırsatta sermayeyi ihya edenlerin umurunda mı ki soframıza giren gıdanın eksilmesi... İşçi sınıfının ozanı Nâzım Hikmet boşuna dememiş şiirinde "onlar ümidin düşmanıdır/akarsuyun, meyve çağında ağacın, serpilip gelişen hayatın düşmanı" diye.

Allı turnalar nasıl türkülerimizde simge oldularsa ölümleriyle de doğa katliamının simgesi oldular. Şimdi soralım kendimize: Çocuklarımıza nasıl bir gelecek, nasıl bir dünya bırakacağız? Böyle devam ederse yaşayacakları bir dünya, nefes alabilecekleri bir doğa kalmayacak. Bizimle aynı dünyayı paylaşan canlılar için de yaşam alanı kalmayacak. İşte bu nedenle allı turnalara ya da ormanlara sahip çıkmak, doğanın katledilmesine karşı durmak ekmeğimize, geleceğimize sahip çıkmaktır. ■

Dünyanın dört bir yanında her gün ölümün ağzından girerek yer altına inen, baretlerinin önünde dünyanın en küçük güneşini taşıyan, yeryüzünü ısıtmak için can veren madencilerin mücadelesini sürdürürken yitirdiğimiz Tahir Çetin ve Ali Faik İnter'in anısına...

Soma'ya

Kaderimiz
İki dudağı arasında efendilerin.
Onlar mutlu olsun diye ağlar analarımız
Değil ki yüz
Binlercemiz kalsa ne yazar toprak altında
Burjuva vicdanlarımız...
Anladık ve bildik ki:
Takdir-i ilahi değilmiş bu yaşadıklarımız
Patronlar zenginleşsin yeter ki
Öksüz ve çaresiz kalsa da olurmuş bizim çocuklarımız

Tohumu
Yarın için atıyoruz toprağa
Bilesiniz.
Fıskırınca topraktan binlercemiz
Ne Soma'nın hesabı kalacak sorulmadık
Ne de en küçük bir kederin...
Bütün öfkemizle
Boğazınıza sarılacak proleter ellerimiz.

Ziya Egeli

Madenci Yürüyüşü

Yürüdükçe pişen öfkeleriyle,
Yürüyorlar gözü yaşlılar,
Kanla yoğurdukları yollarda.
Yürüyorlar Zonguldak sokaklarında,
Her gün bu acıyı yaşayan ve buna şahitlik edenlerle.
Yürüyorum Zonguldak sokaklarında.
Yaşamak ve yaşatmak için ölmek istemiyoruz diyenlerle.
Yürüyoruz,
Arkada gözü yaşlı bırakmak istemeyenlerle,
Eğilmeyip, bükülmeyip dimdik yürümek isteyenlerle,
Yürüyoruz binlerle, on binlerle, yüz binlerle,
Yürüyoruz sömürü çarkını döndürenlerle.
Yürüyoruz,
O çarkı yerle bir etmeye!

Ankara'dan ÜİD-DER'li bir işçi

Yukarda

Uzak bir göğün altındaydı deniz,
Suskunluğun adak testisi,
Kocaman deniz suların altında.
Dipte maviliklerin oynadığı,
Küçük bir balığın kanadı gibi yalnız,
Umutsuzluğun bir anlamı kalmadığı,
Kumlara gömülmüş ya da kayaya takılmış
Çapanın, gemisini bekleyen çapanın
Altında, toprak başlar ya, sonra da
Maden, az önce çökmüş madenin altında,
Lamba söndükten sonra yıkılmış tavanın
Ve duvarı tutan kalasın altında
Tek başınaydı işçi, karanlık
Yok etmiş gözlerini ama
Kendindeydi daha ufak bir güneş,
Dünyanın en ufak güneşi,
Çocukluk gibi, düşüncesiz kuşlar gibi,
Duydu demir aldığı geminin
Gürültülerle.

Ve yukarda,
Uzak bir göğün altındaydı deniz,
Bulutlar, martılar ve deniz.

Melih Cevdet Anday

Çaylar Kuyusu

Ana, kardeş çocuk bıraktılar geldiler,
Yeryüzünden yüz kırk metre aşağıya indiler
Bir uğultu duyuluyor, neyleyim neyli
Çıkamadılar tam kırk sekiz kişi idiler

Yüzbeş işçi indi yeraltına bir postada
Kırksekizi kaldı yeraltında bir postada
İncir Harmanı bölümünde Çaylar Kuyusu
Ağır olur kara gözlü kömürlerin uykusu
Çeker kucağına Ereğli'den, Devrek'ten
Nice uykusuz garipleri bir anda uyutur
Çaylar Kuyusu derler bir derin kuyudur.

Ceyhun Atuf Kansu

Sermaye Büyürken İşçi Hakları Geriye Gidiyor!

Türk-İş'in dört kişilik bir aile için açıkladığı yoksulluk sınırını Haziran ayı itibariyle 9 bin 331 lira, açlık sınırı ise 2 bin 864 lira oldu. Bu rakamlarla ücretler karşılaştırıldığında görülecektir ki işçilerin büyük çoğunluğunun açlık sınırında yaşıyor. Sendikalı işçilerin önemli bir kısmının ücretlerinin, asgari ücretin ancak biraz üzerinde olduğu biliniyor. Altıncı aydan itibaren yükselen vergi dilimi nedeniyle, işçiler her ay en az 200 liralık bir kayıp yaşıyor. En temel ihtiyaçlara gelen zamlar işçi ücretlerinin alım gücünü iyice diplere çekiyor. Yani işçiler düşük ücretler, artan vergiler, zamlar ve hayat pahalılığı altında eziliyor. 2021'in ilk altı aylık döneminde çeşitli raporlarla ortaya konulan veriler işçi haklarındaki gerilemeye ve bunun sonuçlarına ışık tutuyor.

Eşitsizlik büyüyor

Milyonlarca işçi ve emekçi durmaksızın çalışıp üretiyor, çarkları döndürüyor. Ürettikleri zenginlikler başka ellerde, sermaye sınıfında birikiyor. İşçilerle sermaye sahipleri arasındaki gelir dağılımı uçurumu son 10 yılda, özellikle pandemi sonrasında rekor düzeye ulaşmış durumda. Avrupa ülkeleri arasında gelir dağılımı eşitsizliğinin en büyük olduğu ülke Türkiye. TÜİK tarafından yapılan Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırmasının 2020 yılı sonuçlarına göre, en yüksek yüzde 20'lik gelir grubunun toplam gelirden aldığı pay yüzde 47,5 iken, en düşük yüzde 20'lik kesimin toplam gelirden aldığı pay sadece yüzde 5,9 düzeyinde. Aradaki fark 8 kat. En zengin yüzde 10'luk kesim toplam gelirden yüzde 32,5 pay alırken, en yoksul yüzde 10'luk kesim yalnızca yüzde 2,2 oranında bir pay alıyor. Geliri az olanın payına çok, geliri çok olanın payına az vergi düşüyor. Vergi yükü işçi ve emekçilerin sırtına yıkılıyor. Bir avuç sermaye sahibi ise zenginleştikçe zenginleşiyor.

İşsizlik ve enflasyon artıyor

Ekonomik krizi ve salgın koşullarını bahane eden patronlar, "zarar ediyoruz" diyerek işçileri işten atıyorlar. TÜİK verilerine göre işsizlik oranı Mayıs ayında yüzde 13,2 olurken, işsiz sayısı 4 milyon 237 bin kişi oldu. Genç nüfusta işsizlik oranı ise yüzde 24 olarak açıklandı. TÜİK işsizlik oranlarını açıklarken iş bulmaktan umudunu kesenleri, mevsimlik işçileri, istihdama katılmayan kadınları işsiz kategorisine sokmuyor. Böylece rakamlar düşük

gösteriliyor fakat gerçek işsizliğin çok daha fazla olduğunu cümle âlem biliyor. Nitekim TÜİK bu yıl hesaplamalarına "zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü" şeklinde bir tanımlama dâhil etmek zorunda kaldı. Buna göre Mayıs ayında atıl işgücünü yüzde 27,2 olarak açıkladı. İşsizleri bulduğu işi beğenmemekle suçlayanlar, işsizliğin insanın ailevi, sosyal ve psikolojik durumunu bozduğunu, yıkıcı sonuçlar doğurduğunu ve bu tablonun sorumlusu olduklarını gizlemek istiyorlar.

Ülke ekonomisinin ilk altı ayda yüzde 7 oranında büyüdüğü açıklandı. Ancak büyüyen sadece patronların sermayesidir. Şikâyet ettikleri salgına ve krize rağmen şirket kârları katlanarak yükseliyor ancak istihdam azalıyor, işçi ve emekçilerin payına ücret kesintileri, zamlar ve artan enflasyon düşüyor. Resmi verilere göre enflasyon oranı yüzde 17,53 oldu. Gerçek enflasyonun en az bunun iki katı olduğunu emekçiler bizzat kendi yaşamlarından biliyorlar. Kimi iktisatçılar ise kendi araştırmalarıyla, enflasyonun yüzde 40'lara dayandığını söylüyorlar.

Sendikalaşmak ve hak aramak engelleniyor

İşçiler bu koşullara karşı örgütlenmek ve mücadele etmek istediklerinde de baskı ve yasaklarla karşılaşılıyorlar. Uluslararası Sendikalar Konfederasyonunun her yıl hazırladığı raporda, Türkiye'nin işçi hakları açısından dünyadaki en kötü 10 ülke içinde yer aldığı açıklandı. İktidar sözcülerinin OHAL'i patronlar lehine nasıl kullandıklarına dair sözleri, bu durumu da açıklıyor. Karaman'da, Tekirdağ'da, Çorum'da, Bursa'da gıda, tekstil ve metal işçileri sırf sendikaya üye oldukları için işten atıldılar. Ankara'da Meclis önünde açıklama yapmak isteyen metal ve maden işçilerinin eylemleri polis şiddetiyle engellendi. Son 6 ayda en az 1115 işçi iş kazalarında hayatını kaybetti. 1 Mayıs günü meydanlara çıkmak isteyen işçiler, sendikacılar gözaltına alındı. Türkiye'de işçilerin hak ve özgürlüklere ulaşmasını engellemeye dönük baskı ve yasaklar devam ediyor.

Ancak her şeye rağmen işçilerin hak arama mücadelesi sürüyor. Trakya'dan Kocaeli'ne Türkiye'nin birçok bölgesinde işçiler tüm zorluklara rağmen sendikalaşıyor, direniş ve grev yapıyor, hakları için mücadele ediyor. ■

Baklavadan Çökmeye Sermayenin Fıtratı

24 yıl önce Gaziantep'te 4 çocuk baklava çaldıkları gerekçesiyle 6'şar yıl hapis cezasına çarptırılmıştı. Koca bir ülke küçük çocukların "gaspçı", "hırsız" diye damgalanmasına, bileklerine kelepçeler vurulmasına tanık olmuştu. Sermaye sahipleri ve onların yargısı intikam duygusuyla doluydu. Çünkü onların malı mülkü kutsaldı, el uzatılamazdı! Buna cüret eden yoksullar en ağır şekilde cezalandırılmalıydı! Bu "adalet" anlayışı kapitalistlerin sınıf tutumudur. Bu nedenle dünyanın öbür ucuna da gitsek aynı sınıf tutumuyla karşılaşırız. Mesela geçtiğimiz yıl ABD'de George Floyd'un ırkçı polisler tarafından katledilmesiyle başlayan protestolar sırasında, işsiz ve aç bırakılan insanlar marketlere girip makarna veya bezelye konservesi aldıkları için yağmacılıkla, vandallıkla, teröristlikle suçlanmışlardı.

Öte yandan bugün Türkiye'de yaşananlar, kapitalistlerin sıra kendilerine gelince bambaşka bir tutum içinde olduklarının zengin örneklerini sunuyor. Önce ülkenin eski İçişleri Bakanının, değeri 200 milyon dolar olan bir marinaya 30 milyon dolara çöktüğünü öğrendik. Sonra çiftçilere kredi vermekte pek cimri olan, öğrencilerin KYK borçlarını silmeyi aklına bile getirmeyen bir bankanın, eski tüpçü, yeni medya patronu Yıldırım Demirören'e bir anda tam 750 milyon dolar kredi verdiğini duyduk. Demirören'in bu kredi karşılığında güvence olarak gösterdiği paha biçilemez ormanlık arazinin devlete ait olduğunu öğrendik. Üstelik kredinin faiz dâhil tek bir kuruşunun bile bankaya geri ödenmediği açığa çıktı. Sonra geceliği 100 bin dolar olan meşhur otele nasıl çöktüğünü öğrendik. Meğer otelin ilk sahibi otelin bulunduğu koya çökmüş, ikinci sahibi tanklarla gelip otele çökmüş, üçüncü sahibi ikinci sahibine dümenler çevirerek otele çökmüş... Daha bunun şaşkınlığı geçmeden ABD'den getirilen kara para ile Türkiye'de kurulan şirketleri, büyütülen servetleri öğrendik. Şaşırarak ve yoksulluğumuza bakıp öfkelenerek yeni örnekler duymaya devam ediyoruz.

Böylesi yağmalar kuşkusuz sadece Türkiye'ye özgü değil. Çünkü kapitalizmin hâkim olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Kapitalizm işçi sınıfının sömürülmesi, yani işçilerin ürettiği artı-değere el koyulması ve sermayenin bu yolla büyütülmesi esasına dayanır. Hırsızlık ve yağma zaten kapitalizmin hamurunda vardır. Tabiri caizse kapitalizmde daha en baştan başkasının emeğine çök-

me vardır. Ancak bugün tanık olduklarımızın anlamını daha derinden kavramak için nasıl bir dönemden geçtiğimizi, yani kapitalizmin içinde bulunduğu tarihsel kriz koşullarını ve Türkiye'nin siyasi atmosferini kavramak zorundayız.

Tarihsel ömrünü çoktan tamamlamış, insanlığa ve doğaya büyük yıkımdan başka bir şey getirmeyen kapitalizm hâlâ varlığını koruyor. Bu haliyle insanlığın ayaklarına dolanan, bileklerini çürüten, kemiklerini yontan, ilerlemesini engelleyen prangaları andırıyor. Prangalarını kırması, acılarından kurtulması, ileri gitmesi gereken insanlık esareti, dehşeti, cehennemi yaşıyor. Sermaye sınıfı düzenini ve ayrıcalıklarını korumak, yağmaya devam etmek için işçi ve emekçiler üzerinde baskı ve zorbalığı arttırıyor. Otoriter ve faşist rejimler inşa ediyor. Kapitalizm çürüdükçe ve otoriterleşme arttıkça yolsuzluk, yağmacılık, rüşvet, kirli ilişkiler düzenin tüm hücrelerini olağan dönemlerden çok daha fazla sarıyor. Türkiye'de yaşananlar bu gerçeğin somut kanıtlarıdır.

Türkiye'yi büyütme iddiasıyla yola çıkan bu siyasi iktidar döneminde emekçilerin yoksulluğu büyüdü. Fakat aynı dönemde, "çökme" sanatında usta olan kapitalist sınıfın sermayesinin nasıl büyüdüğüne de şahit olduk, oluyoruz. Tek adam rejimi altında tüm devlet kaynakları sınırsızca yağmalanıyor. Sermaye el değiştirirken mafya devreye sokuluyor, en zorba yöntemler kullanılıyor, devlet görevlilerine, bürokratlara, siyasetçilere astronomik rüşvetler veriliyor, şantajlar yapılıyor. Kara paralar ülkeye akıyor. Ama gelin görün ki bu "çökme"ler nedeniyle suçlanan, yargılanan, ceza alan tek bir kişi bile bulunmuyor! Kâr ve zenginlik elde etmek için her yol mubah, rekabet adına her türlü pislığe bulaşmak normal görülüyor. Yoksullara baklava adaleti uygulayanlar 83 milyonun boğazına, geleceğine çöküyor. Üstelik bu pislığın üstü vatanseverlik, milliyetçilik teraneleriyle örtülüyor. Korku iklimi yaratılarak, tüm bunlara yol açan iktidar koalisyonunun bekası ülkenin bekası olarak sunuluyor.

İşçi ve emekçiler tüm bu olup biten karşısında sessiz ve seyirci konumuna itilmiş durumda. Çünkü işçi sınıfı örgütsüzdür. Öyleyse tepki vermenin, sessiz ve seyirci kalmamanın yolu da bellidir: İşçilerin birleşmesi ve dayanışma içinde hareket etmesi! ■